

**OIKEINKIRJOITUKSEN NORMEJA RIKKOVA
MEEMITEKSTI TEKSTILAJINA**

Jere Javarus
Kandidaatintutkielma
Suomen kieli
Kieli- ja viestintätieteiden
laitos
Jyväskylän yliopisto
Kevät 2022

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta	Laitos Kieli- ja viestintätieteiden laitos
Tekijä Jere Juhani Javarus	
Työn nimi Oikeinkirjoituksen normeja rikkova meemiteksti tekstilajina	
Oppiaine suomen kieli	Työn laji kandidaatintutkielma
Aika kevät 2022	Sivumäärä 20
<p>Tiivistelmä</p> <p>Tässä tutkielmassa tarkastellaan joissain nettimeemeissä esiintyvää tapaa kirjoittaa suomen kieltä tarkoituksella ja liioitellusti oikeinkirjoituksen normien vastaisesti. Tutkittavaa ilmiötä lähestytään tekstilajintutkimuksen näkökulmasta. Oikeinkirjoituksen normeja rikkova meemiteksti (lyhennettynä: ONRM) käsitetään siis omaksi ironiseksi tekstilajikseen, joka sijoittuu nettimeemin tekstilajin alle. Näin ollen tutkielman teoreettisen tausta perustuu tekstilajin, nettimeemin ja ironian käsitteisiin ja tutkimukseen.</p> <p>Päätutkimuskysymys on: Millä tavoin aineiston nettimeemeissä rikotaan oikeinkirjoituksen normeja, ja mitä kielen piirteitä ne sisältävät? Päätutkimuskysymyksen alle sijoittuu holistisempi jatkokysymys: Millä tavoin aineiston nettimeemeissä luodaan ironiaa oikeinkirjoituksen normien rikkomisen ja kielen piirteiden avulla? Aineistoksi valikoitui kolme ONRM-tekstilajiin sopivaa lähdettä: 1. Pete Kauppinen (YouTubessa), 2. reps.kuvat (Instagramissa) ja 3. Aleksis Sappikivi (Twitterissä). Analyysimetodi on laadullinen sisällönanalyysi, ja analyysitekniikkana käytetään teemoittelua, eli aineistosta nousevat keskeiset oikeinkirjoitukselliset ilmiöt ryhmitellään omiksi teemoiksi.</p> <p>Keskeisimmäksi ONRM-tekstilajin piirteeksi osoittautui liioittelevuus: oikeinkirjoituksen normeja täytyy lyhyessäkin tekstissä rikkoa useassa kohtaa, jotta tekstin voi ymmärtää olevan ironinen eikä tahattomasti huolimaton oikeinkirjoitukseltaan. Oikeinkirjoituksen normeja rikotaan aineistossa tavallisimmin yhdyssanoissa, lopetus- ja välimerkeissä, alkukirjaimissa sekä vierasperäisissä sanoissa. Muita korostuvia kielen piirteitä ovat murteet ja epäselvät rakenteet. Normien rikkomisen tavat ovat usein varsin luovia ja kekseliäitä. Heikon oikeinkirjoituksen kautta välittyvä ironia osoittautui aineistossa kohdistuvaksi stereotyyppiseen suomalaiseen työmieheen sekä keskustelupalstan nettihuutelijaan.</p>	
Asiasanat: internetmeemit, ironia, kieliassenteet, oikeinkirjoitus, tekstilajit	
Säilytyspaikka Jyväskylän yliopisto	
Muita tietoja	

SISÄLLYS

1.	JOHDANTO	1
2.	TEKSTILAJI, NETTIMEEMI JA IRONIA	3
3.	AINEISTO JA METODI	5
	3.1 Pete Kauppinen, reps.kuvat ja Aleksis Sappikivi	5
	3.2. Laadullinen sisällönanalyysi	6
4.	ANALYYSI	9
	4.1 Yhteen ja erikseen	9
	4.2 Väli- ja lopetusmerkit	10
	4.3 Isot ja pienet alkukirjaimet sekä suuraakkoset	12
	4.4 Sanatasolla näkyvät ilmiöt	14
	4.5 Rakenteelliset epäselvyydet	16
5.	YHTEENVETO JA POHDINTA	18
	5.1. Tekstilajin tyypilliset piirteet	18
	5.2 Tekstilajin ironisuus ja jatkotutkimus	19
	LÄHTEET	21

1. JOHDANTO

Nettimeemien kontekstissa on ajan myötä kehitetty uusia tapoja käyttää suomen kieltä – väärin. Tai ehkä ei aivan niinkään, pikemminkin voisi puhua oikeinkirjoituksen normien rikkomisesta. Suomen kielen opiskelijana kiinnostukseni heräsi, kun huomasin joidenkin nettimeemien kohdalla ”väärinkirjoittamisen” tehokeinona lisäävän tai jopa luovan meemissä tavoiteltua ironista huumoria. Aion siis tässä tutkielmassa tarkastella kolmen valitsemani meemisivuston sisältämää kirjoitettua tekstiä ja tunnistaa, teemoitella ja analysoida niistä löytyviä tapoja rikkoa oikeinkirjoituksen normeja sekä niissä korostuvia kielen piirteitä. Lisäksi aion pohtia normienrikkomisen ja kielen piirteiden ilmentämää ironiaa. Aineistoni lähteet ovat: 1. Pete Kauppinen (YouTubessa), 2. reps.kuvat (Instagramissa) ja 3. Aleksis Sappikivi (Twitterissä).

Teoreettisesti tutkielmani rakentuu pitkälti tekstilajin ja nettimeemin käsitteiden ympärille. Tekstilajit elävät, muuttuvat ja sekoittuvat jatkuvasti (Rahtu 2012: 233), ja etenkin digitalisaation myötä tekstimaailma on alkanut laajentua moneen suuntaan (Virtanen & Hiidenmaa 2020: alaluku 5), mikä näkyy esimerkiksi jatkuvasti uusia kielellisiä ideoita ammentavissa nettimeemeissä. Muun muassa Niemi (2015) huomioi Kotimaisten kielten keskuksen blogitekstissään, kuinka doge-meemin ympärille oli kehittynyt omanlaisensa alun perin englannista suomeen sovellettu kielellinen tyylinä, joka sittemmin kehittyi yhä edemmäs itsenäisenä ilmiönä ja liittyi uusiin konteksteihin.

Tähän mennessä nettimeemejä on tutkittu Suomessakin jo varsin paljon kandidaatin- ja maisterintutkielman tasoilla. Kielen piirteisiin painottuvaa meemitutkimusta ei kuitenkaan ole tehty paljoa vielä. Aiemmasta tutkimuksesta lähimmäksi omani kanssa tunnen Pajukallion (2021) pro gradun, jossa tutkitaan muun muassa kielen piirteiden näkökulmasta erästä Facebook-ryhmää, jossa parodioidaan maahanmuuttovastaisten henkilöiden kielenkäyttöä. Aineistostani myös löytyi paljon yhtäläisyyksiä Pajukallion aineiston kanssa kielen piirteiden tasolla. Tutkielmani eroaa yleisesti muista meemitutkimuksista myös siten, että keskityn tarkastelemaan ainoastaan meemien sisältämää kirjoitettua tekstiä ja jätän kuvat, videot ja muut multimodaalisuudet tutkielmani ulkopuolelle. Jättämällä multimodaalisuuden pois tutkielmastani voin keskittyä yksinkertaisemmin kirjoitetun kielen tarkasteluun, ja täten tutkittavan aineiston koko ei myöskään kasva liian suureksi kandidaatin-tutkielman laajuuteen nähden.

Päätutkimuskysymykseni on: **Millä tavoin aineistoni nettimeemeissä rikotaan oikeinkirjoituksen normeja, ja mitä kielen piirteitä ne sisältävät?** Käyttämäni käsitteet ”oikeinkirjoituksen normit” ja ”kielen piirteet” voivat vaikuttaa välillä menevän ristiin. Varsinkin ”kielen piirteet” on käsitteenä melko laaja ja häilyvä. Erona näissä kahdessa kuitenkin on näkemykseni mukaan se, että murteiden käytön voi katsoa kielen piirteeksi, muttei niinkään oikeinkirjoituksen normien rikkomiseksi, koska lähtökohtaisesti murteet eivät ole kirjoitettua kieltä ja täten niihin ei päde samat

kirjoitetun kielen oikeinkirjoitusnormit. Toisaalta olen kuitenkin tutkielmassani asettanut murteet samantasoiseksi tarkastelun kohteeksi kuin vaikkapa yhdyssanojen erikseen kirjoittamisen, sillä murteet ovat sinällään normeista poikkeavaa tekstiä kirjoitettuna, jos lähtökohtana on yleiskieli.

Aineistossani esiintyvälle ironialle löytyy aina kohde tai kohteita todellisesta maailmasta. Uskon tutkielmani olevan merkittävä etenkin näiden tosielämän mielikuvien ja oikeiden ihmisten tai heidän käytöksensä representaatioiden tarkastelun näkökulmista. Aiheeni ajankohtaisuutta tukee Yle Areenan (2022) sketsi ”anonyymien öyhöttäjien” vertaistukiryhmästä. Sketsissä käsitellään muun muassa caps lockin ja yhdyssanavirheiden käyttöä, jotka ovat piirteinä molemmat keskeisiä myös aineistossani. Tutkielmani jatkokysymys meneekin jo pohdiskelevampaan ja holistisempaan suuntaan: **Millä tavoin aineistoni nettimeemeissä luodaan ironiaa oikeinkirjoituksen normien rikkomisen ja kielen piirteiden avulla?** Hypoteesini mukaan oikeinkirjoituksen normien rikkominen on merkittävä ironiaa luova tekijä jo itsessään. Tämän lisäksi ironiaa luodaan myös meemitekstien sisältöjen kautta niiden ollessa monesti liioitellun jääräpäisiä ja kantaaottavia tai vitsailevia, mutta tämä taas ei enää ole suoranaisesti tutkielmani aihe. On kuitenkin täysin mahdotonta tutkia kieltä ilman sen merkitystä (eli sisältöä), vaan nämä osapuolet ovat toki erittäin kiinni toisissaan, joten analyysini sisältää hieman myös aineistoni sisällön merkitykseen viittausta.

Minulla on ajatus siitä, että tutkimani ilmiö voidaan käsittää peräti omaksi tekstilajikseen; se olisi ikään kuin meemitekstin tekstilajin alalaji. Tavoitteenani on tässä tutkielmassa löytää analyysini avulla tämän tekstilajin yleisimmät ja olennaisimmat ominaisuudet. Parhaimmillaan tutkielmani pohjalta ja sitä laajentamalla olisi mahdollista jopa määritellä prototyyppi tälle *oikeinkirjoituksen normeja rikkovan meemitekstin* tekstilajille eli lyhennettynä ONRM-tekstilajille.

2. TEKSTILAJI, NETTIMEEMI JA IRONIA

Genre ja *tekstilaji* ovat synonyymejä, joiden käyttö vaihtelee eri tutkimusperinteissä. Käyttämässäni lähdekirjallisuudessa puhutaan enimmäkseen genrestä ja genrentutkimuksesta, mutta käytän oman tutkimusaiheeni osalta mieluummin tekstilajin käsitettä. Perimmäisiltään *genre*-sana tarkoittaa 'ryhmää, jolla on yhteisiä ominaisuuksia' (Shore & Mäntynen 2006: 13). Tekstilajin tutkimuksessa on kaksi perusoletusta. Ensimmäisen mukaan tekstilajien rajat rikkoutuvat jatkuvasti: ne ovat rinnakkaisia, päällekkäisiä ja sisäkkäisiä. Yksi teksti voi sopia useaan tekstilajiin. (Virtanen & Hiidenmaa 2020: alaluku 4.4.) Esimerkiksi kirjallinen levyarvostelu voi olla puettu kirjeen muotoon (Rahtu 2012: 235) tai vaikkapa nettimeemi esittää mainosta.

Tekstilajintutkimuksen toisen perusoletuksen mukaan tekstilajit eivät toteudu absoluuttisina käytännössä, vaan samaa tekstilajia edustavat tekstit varioivat ominaisuuksiltaan keskenään ja ovat etäisyydeltään eri matkojen päässä tekstilajin prototyypistä (Virtanen & Hiidenmaa 2020: alaluku 4.4). Samaa tekstilajia edustavat tekstit ovat ominaisuuksiltaan kuitenkin tarpeeksi lähellä toisiaan, jotta ihmiset pitävät tekstejä samaan tekstilajiin kuuluvina (Shore & Mäntynen 2006: 11). Tekstilajit ovat siis paljolti sopimuksenvaraisia ja myös kulttuuriin sidottuja. Joissain tekstilajeissa variaatiota on totuttu näkemään enemmän, joissain taas hyvin vähän (Virtanen & Hiidenmaa 2020: alaluku 4.4). Esimerkiksi nettimeemin tekstilaji on hyvin paljon varioiva ja puolestaan institutionaalinen kokouksen esityslistan tekstilaji taas hyvin vähän varioiva (Virtanen & Hiidenmaa 2020: alaluku 4.4).

Meemin käsitettä ensimmäisenä käyttäneen Richard Dawkinsin mukaan meemi on jokin kulttuurinen sisältö, joka leviää ihmisten välillä matkimalla ja kopioimalla (Vainikka 2016: 61). 70-luvulla käsitteen esitellyt Dawkins ei toki yhdistänyt meemiä vielä internet-maailmaan, vaan pikemminkin sloganeihin, muotiin ja opittuihin taitoihin, sosiaalisen elämän "geneeihin" (Wiggins & Bowers 2014: 3–4). Internet-meemin, eli tuttavallisemmin sanottuna *nettimeemin*, puolestaan voi Wessmanin (2017: 2) mukaan lyhyesti määritellä huumoria sisältäväksi kuvaksi, sanonnaksi tai videoksi, joka leviää Internetissä. Mielestäni tavallisin ja stereotyyppisin tämän päivän käsitys nettimeemistä on hauskaksi koettu kuva, jonka yläreunaan ja/tai alareunaan on kirjoitettu oivaltavaa tekstiä – eli kyse on ikään kuin kuvan ja tekstin vuoropuhelusta ja kokonaisuudesta, mikä välittää lukijalle jonkin mielikuvan. Wessmanin määritelmän laajasti tulkitsemalla nettimeemin käsite kuitenkin kattaa myös tätä kuvaamaani stereotyyppiä varioivampaa aineistoa. Luen esimerkiksi aineistona käyttämäni Twitter-persoonan Aleksis Sappikiven myös nettimeemi-käsitteen alle, vaikkei hänen meemikkyytensä perustu kuviin tai videoihin.

Selvennän tätä ajatusta muutamalla esimerkillä. Vaikkapa missä tahansa keskustelussa "miksi, mitä, miten"-tyylisen kysymyksen jälkeen esitettävä vastaus "koska x [x = muuttuja]" tai vastaus "Darude – Sandstorm" minkä tahansa musiikkikappaleen nimen tiedusteluun ovat meemejä (Wessman 2017: 1; Pekkola 2019).

Ne perustuvat verkosta lähteneeseen hauskaksi koettuun ajatukseen tai vitsiin, jota sovelletaan jatkuvasti uusiin konteksteihin. Aleksis Sappikiven tapauksessa tämä ajatus tai "sanonta" olisi käsitykseni mukaan juuri oikeinkirjoituksen normien rikkominen. Aleksis Sappikivellä, kuten muillakin aineistolähteilläni, nimenomaan oikeinkirjoitusvirheiden systemaattinen ja jatkuva liioittelu toimii mielestäni merkittävänä meemitekijänä. Perusta on Dawkinsin alkuperäistä määritelmää hyödyntäen jonkin idean monistamisessa ja levittämisessä, mikä tapahtuu nettimeemien kohdalla internetin somealustoilla. Jos ystäväni kirjoittaa minulle viestin käyttäen korosteisen paljon pitkiä piste- ja pilkkujonoja, tiedän viestin olevan meemimielessä lähetetty, sillä yhdistän viestin tyyliin aineistolähteitteni käyttämään tyyliin. Tässä tapauksessa voitaisiin puhua ikään kuin typografisesta sanonnasta.

Myös *ironia* on tutkielmalleni keskeinen käsite, myös tekstilajin käsitteen kannalta. Ironia on kuvattu kielteiseksi (sala)ivaksi. Iva taas on kuvattu ylimieliseksi tai halveksivaksi pilkanteoksi. (Kielitoimiston sanakirja 2021a; 2021b; Rahtu 2006: 63.) Ironian ydin on negatiivisessa sanomassa, joka yhtäältä aiheuttaa suuttumusta ironian uhrissa ja toisaalta vahingoniloa muissa kuin ironian uhrissa (Rahtu 2006: 47–48). Jokaisen aineistolähteeni keskeiseksi ironian uhriksi voidaan ymmärtää juuri heikon oikeinkirjoitustaidon omaavat ihmiset. Toki tämä ei ole ainoa heitä määrittävä ominaisuus aineistossani, vaan mukaan tulee myös vaikkapa työmiesmäisyys tai pikkumaisuus.

Merkittävä ironian ominaisuus on myös, että se on aina ikään kuin sisäpiirin havaitsemaa tietoa eikä siis kaikkien saavutettavissa. Kaikkiin tekstilajeihin ironia ei myöskään sovi: mitä suuremmalle yleisölle jokin teksti suunnataan, sitä vähemmän sen odotetaan sisältävän ironiaa. (Rahtu 2012: 233–234, 248–249.) Sisäpiirin kulttuurista kumpuavan nettimeemin tekstilajiin ironia sen sijaan sopii varsin luontevasti. Aineistoni tekstit voisi käsittää jonkun ulkopiirin lukijan silmin yksinkertaisesti huolimattomuuksien huipentumaksi ja kielivirheitä tulvillaan olevaksi epäonnistumiseksi. Ironian sisäpiiriin pääsemiseksi täytyy ymmärtää, mistä aineistoni käyttämät kielen piirteet kumpuavat; mihin tai keneen ne viittaavat. Lisäksi Rahtu (2012) esittelee ajatuksen siitä, että tekstilaji olisi itsessään merkitys eikä pelkästään muotti. Kirjeen muotoon puettu levyarvostelu sisältää itsessään sellaisia elementtejä, joita levyarvostelun sisältö ei pysty tuottamaan, kuten tuttavallisuuden tunteen arvioinnin kohteeseen (ks. Rahtu 2012).

3. AINEISTO JA METODI

Seuraavaksi esittelen kolmea valitsemaani aineistolähdettäni sekä analyysimetodiani laadullista sisällönanalyysia tarkemmin. Olen valinnut aineistokseni tarkoituksella tutkielmani aiheeseen sopivia meemisivustoja, en siis mitä tahansa meemisivustoja. Kaikki nettimeemithän eivät sisällä samoja ominaisuuksia kuin mitä aineistoni, vaan kyse on tietystä meemitekstin alalajista. Pete Kauppinen, reps.kuvat ja Aleksis Sappikivi valikoituivat tutkimukseni aineistoksi, sillä ne ensinnäkin sisältävät kieltä, jonka katson kuuluvaksi oikeinkirjoituksen normeja tarkoituksella rikkovan meemitekstin tekstilajiin. Toiseksi aineistolähteeni ovat sivustoja, joilla on selkeästi yhtenäinen tyyli ja konsepti julkaisuissaan, mikä tekee niistä ja niiden edustamista ilmiöistä helpompia tarkastelun kohteita. Kolmanneksi aineistolähteeni ovat ainakin jokseenkin suosittuja näyttökertojen tai seuraajamäärien perusteella, jolloin voin olettaa tutkimani ilmiön ylipäättensä olevan elinvoimainen. Mahdollisista tekijänoikeuksellisista syistä en ole liittännyt tutkielmaani liitteeksi yhtään tutkimaani nettimeemiä kuvana. Pete Kauppinen ja Aleksis Sappikivi ovat kuitenkin lukijoiden saavutettavissa aineistolähteiden linkkien kautta.

3.1 Pete Kauppinen, reps.kuvat ja Aleksis Sappikivi

YouTube-kanava **Pete Kauppinen** koostuu muutamasta meemistä, jotka ovat olevinaan Kiuruvetisen maansiirtofirman mainosvideoita. Savon sanomien mukaan (Paunonen 2015) Pete Kauppinen ja hänen edustamansa maansiirtofirma ovat fiktiota. Pete Kauppisen hahmo representoi suomalaista työmiestä, ja hahmosta on kiertänyt YouTuben ulkopuolellakin kuvameemejä etenkin Internetin lautakulttuurissa. Pete Kauppisen mainosvideoissa yhdistyvät kankea videoanimointi, mumiseva savonmurteinen mainospuhe sekä heikolla oikeinkirjoituksella kirjoitettu teksti, jotka luovat ironisen mielikuvan suomalaisen työmiehen markkinointi- ja viestintätaidoista. Pete Kauppisen suosituimmalla videolla ”kauppisen maan siirto firma ky virallinen mainos” on 360 000 näyttökertaa (helmikuussa 2022, näyttökerrat tuhansiin pyöristettyinä).

Instagramin käyttäjä **reps.kuvat** taiteilee värikkäitä meemikuvia/motivaatio- tauluja, jotka sisältävät comic sans -fontilla kirjoitettuja nasevia repliikkejä sekä näiden lomaan liitettyjä kuvaleikkeitä ja hymiöitä. Sisältö on paljolti puujalkavitsejä sekä kahvin ja alkoholin täyteistä työmieshuumoria. Arki, viikonloppu ja juhlapyhät ovat tapahtumina toistuvia motiiveja meemiaiheissa ja henkilöhahmojen puolesta taas ”pomo” ja ”emäntä”. Kaikki kirjoitettu teksti sisältää korosteisen paljon oikeinkirjoituksen normien rikkomista, kuten lyöntivirheitä, yhdyssanavirheitä, puhekielisiä dialogipartikkeleita sekä lopetus- ja välimerkkien sekä isojen kirjainten liioittelua. Asiavirheiltäkään ei aina vältytä. Reps.kuvien tavassa kirjoittaa vitsinsä puhutun

omaisesti ja sävyjä liioitellen välittyy tavallaan se tarinankerronnallisuus ja tauotus, jota punch line -vitsit vaativat myös suullisesti kerrottuna hauskuuttaakseen kuulijaa. Reps.kuvilla oli Instagramissa 14,8 tuhatta seuraajaa elokuussa 2021.

Twitterin **Aleksis Sappikivi** tekeytyy pahantuulisen ja ylimielisen nettikirjoittelijan/-huutelijan karikatyyriksi, jollainen pitää omaa näkemystään jääräpäisesti ainoana oikeana ja jollainen tapaa kiihtyä mitä pienimmästä asiasta ja ottaa tähän kärkkäästi kantaa. Reps.kuvien tavoin Aleksis Sappikivi käyttää liioitellusti väli- ja lopetusmerkkejä sekä isoja kirjaimia korostamaan kielensä sävyä. Välimerkeistä etenkin lainausmerkkien ja kaksoispisteen käyttö on luovan runsasta sekä yleinen sanavarasto laaja. Toisinaan Aleksis Sappikivi käyttää teksteissään draamakirjallisuuden [PUHUJA: repliikki] -mallia ja muita perinteisistä Twitter-viesteistä poikkeavia intertekstuaalisia asetteluja. Aleksis Sappikivellä on miltei 7000 seuraajaa helmikuussa 2022.

Kaikkien aineistolähteideni tekijät/taiteilijat ovat anonyymejä, eivätkä siis yleisön tiedossa. Tämän tutkielman kirjoittamisen aikaan reps.kuvat-sivustoa ei Instagramista löydy, eli ylläpitäjä on joko poistanut tilin tai laittanut sen tauolle. Internetissä olevan aineiston poistuminen tai muokkaantuminen on aina mahdollista, ja se tulee ottaa huomioon tutkimusta tehdessä. Reps.kuvien aineiston olen kerännyt elokuussa 2021 ja Pete Kauppisen ja Aleksis Sappikiven tammikuussa 2022.

Pete Kauppisen aineisto on suhteellisesti pienin kooltaan. Olen kerännyt Pete Kauppisesta aineistokseni kaikki kanavan viidessä videossa esiintyvät kirjoitetut tekstit sekä videoiden kuvaustekstit. Poikkeuksena on englannin kieleen painottuva video "Kauppinen ground moving firm in english", josta laskin aineistooni vain suomenkielisen kuvaustekstin. Videot ovat vuosilta 2013 ja 2015. Reps.kuvilta valitsin tarkasteluun ajanjakson elokuusta 2019 tammikuuhun 2020 (74 tekstiä) ja Aleksis Sappikiveltä ajanjakson elokuusta 2021 tammikuuhun 2022 (93 tekstiä). Valittuina ajanjaksoina molemmat tilit ovat olleet jo suhteellisen suuressa suosiossa. Lisäksi halusin hajauttaa aineistoa hieman myös ajallisesti, jotta muun muassa maailman eri ilmiöt pääsevät vaikuttamaan monipuolisemmin aineistoni sisältöön. Jos olisin vaikkapa tarkastellut sekä reps.kuvien että Aleksis Sappikiven kohdalla vain kevättä 2020, olisi koronaviruksen vaikutus aineistooni melko vallitseva. Aleksis Sappikiven joissain harvoissa teksteissä käytettiin emojiä, jotka jätin muiden multimodaalisuuksien tavoin aineistoni ulkopuolelle. Jätin myös reps.kuvien julkaisuiden kuvatekstit pois aineistostani.

3.2. Laadullinen sisällönanalyysi

Laadullinen sisällönanalyysi sopii tutkielmani analyysimetodiksi parhaiten, sillä sen viitekehys on tarpeeksi väljä ja tehtävänä on analysoida kirjoitettua, kuultua tai nähtyä sisältöä perimmäisenä tarkoituksena etsiä merkityksiä (Tuomi & Sarajarvi 2018: 103 &

117). Tutkielmani kohdalla merkityksiä pyritään löytämään oikeinkirjoituksen normien tarkoituksellisesta rikkomisesta. Sisällönanalyysini on aineistolähtöinen, sillä en tarkastele aineistoani tiettyyn ennalta määrättyyn teoriaan ja käsitteistöön perustaen, vaan löytämällä aineistosta itsestään olennaiset ilmiöt, joihin sitten etsin sopivan teoriakehyksen. Toki teorian ja aineiston läpikäynnin vaiheet käytännössä myös hieman sekoittuvat.

Aineistolähtöisessä sisällönanalyysin ensimmäisessä vaiheessa pelkistetään aineisto, eli karsitaan tutkimuksen kannalta epäolennainen aines pois (Tuomi & Sarajärvi 2018: 123). Tutkielmassani tämä tarkoittaa suomenkielisen tekstin keräämistä ja sittemmin eräiden kielen piirteiden keräämistä: silmäilin ja lueskelin aineistoani useasti lävitse laittaen sieltä samalla merkille toistuvimpia ja merkittävimpiä tapoja rikkoa oikeinkirjoituksen normeja. Toisessa vaiheessa aineisto ryhmitellään siitä löydettyjen samankaltaisuuksien avulla (Tuomi & Sarajärvi 2018: 124), mikä vastaa tutkielmassani aineistosta löytyneiden piirteiden jakamista viiteen eri oikeinkirjoituksen normien kategoriaan. Viimeinen vaihe aineistolähtöisessä sisällönanalyysissa on käsitteellistäminen eli havaintojen yhdistäminen teoriaan.

Analyysitekniikan kolmesta vaihtoehdosta (luokittelu, tyypittely & teemoittelu) parhaiten tutkielmaani sopii teemoittelu, sillä siinä ei keksitytä luokittelutekniikan kvantitatiivisuuteen eikä tyypittelytekniikan yleistyspyrkimyksiin. ORNM-tekstilajia on vaikea yleistää kaiken kattavaksi vain kolmen aineistolähteen perusteella. Teemoittelussa aineisto ryhmitellään teemoihin eri aihepiirien mukaan, joita minun tutkimuksessani ovat esimerkiksi yhteen ja erikseen kirjoittaminen sekä väli- ja lopetusmerkkien käyttö. (Tuomi & Sarajärvi 2018: 105–107.)

Päästäkseni käsiksi aineistoni ironiaan vertailin havaitsemiani piirteitä oikeinkirjoitusta ja kieliasenteita käsitteleviin lähteisiin, jotka pohjustavat esimerkiksi sitä, mitkä asiat normienmukaisessa kielenkäytössä ovat kansan keskuudessa haastavia ja toisaalta mitkä kielenkäytön normeja rikkovat asiat ärsyttävät. Lisäksi tulkitsin arkijärkeni johdolla humoristiseksi tarkoitettun sisällön ja sen oikeinkirjoituksen systemaattisen rikkomisen yhteyttä ja samanaikaista esiintymistä tarkoituksenani löytää ironiaa. Aineistoni riittävyden ratkaisin saturaation eli kylläännyttämisen käsitteellä eli tutkin aineistoni palasia niin pitkälle, että se alkaa toistaa itseään eikä uusia ilmiöitä enää löydy (Tuomi & Sarajärvi 2018: 99). Valitsin reps.kuvien ja Aleksis Sappikiven kohdalla aineistoa puolen vuoden ajalta, minkä huomasin analyysin tekemisen jälkeen olevan varsin riittävä saturaation täyttymiseen.

Olen teemoitellut aineistostani tekemien havaintojen myötä keskeiset tavat rikkoa oikeinkirjoituksen normeja ja käyttää korosteisia kielen piirteitä viiteen pääkategoriaan. Ne ovat: 1) Yhteen ja erikseen, 2) Väli- ja lopetusmerkit, 3) Isot ja pienet alkukirjaimet sekä suuraakkoset, 4) Sanatasolla näkyvät ilmiöt sekä 5) Rakenteelliset epäselvyydet. Monet näistä edellä mainituista osa-alueista ovat tosielämässä varsin haasteellisia äidinkielisillekin suomenkielisille (Öörni 2014: 9). Kielitoimiston neuvonnasta kysytään vuosittain useita tuhansia kertoja apua kielenkäyttöä ja suomen kieltä koskien. Suuri

osa näistä kysymyksistä liittyy oikeinkirjoitukseen. Kielitoimiston oikeinkirjoitusopas -teoksen johdannossa nimetään kysyjä paljon askarruttaviksi piirre-esimerkeiksi juuri yhdyssanat, ison ja pienen alkukirjaimen sekä pilkuttamisen. (Kielitoimiston oikeinkirjoitusopas 2017: 11.) Täten niiden voidaan päätellä olevan juuri yleisimpiä haasteita kansan keskuudessa.

4. ANALYYSI

4.1 Yhteen ja erikseen

Yhdyssanojen virheellinen kirjoittaminen verkkokielessä saa osakseen paljon negatiivisia asenteita (Makkonen 2019: 52). Tutkimukseni ei ole kvantitatiivinen, mutta etenkin Pete Kauppisen ja reps.kuvien aineistoissa runsas yhdyssanojen erikseen kirjoittaminen kiinnitti heti ensimmäisenä huomioni; yhdyssanat kirjoitetaan erikseen lähes poikkeuksetta. Tämä viestii toisaalta myös systemaattisuudesta, sillä ei ole oletettavaa, että kukaan suomen puhuja kuitenkaan kirjoittaisi kaikkia yhdyssanoja vahingossa erikseen. Kuten muidenkin oikeinkirjoituksen piirteiden kohdalla, yhdyssanojenkin kohdalla liioiteltu normien rikkominen saa lukijan tajuamaan tekstin olevan ironinen. Esimerkistä (1) nähdään, kuinka paljon yhdyssanasääntöjen rikkomista parhaillaan mahtuu lyhyeen tekstinpätkään. Esimerkistä (2) taas nähdään, kuinka yhdyssanojen normienvastainen erikseen kirjoittaminen tuodaan sanojen pilkkomisen kautta mukaan jopa sellaisiin sanoihin, jotka eivät ole yhdyssanoja (kuten *meikäläinen* ja *alkoholisti*). Tämä lisää tekstin tulkittamista tarkoituksellisen liioitteluksi.

(1) Pete Kauppinen [7. helmik. 2013]

- **maan siirto firmalta** kaikki mitä tarvitset

- **kaivuu urakat, sala ojitus, työ hommat**

(--)

uusimamt **työ kalut** ja **työ koneet:**

- vehmer 5300 **tuore voitelulla**

- daevoo 55 v s plussa **kaivin kone**

- valmet 6300 **ketju tela öljy**

- jontikan **paska hinureita** ei ole joten ei huolen häivää

- **hitsi kone**

(2) reps.kuvat [18. lokak. 2019]

meikä läinen liittyi ennen **viikon**

loppua anonyymeihin **alko holisteihin**

..olen nyt ryypiskellyt jo kolme päivää

eikä hajuakaan että , kenen

kanssa !

hyvää **beer jantaita** sinulle **huumori kuvat** -REPS KUVAT-

Toisinaan aineistossani myös kirjoitetaan yhdyssanoiksi sellaisia sanoja, jotka eivät niitä ole, kuten "jamesbondi", "MINKÄTAKIA", "pitkäpäivää" ja "ennenkuin" (ks. esimerkki (12)). Näidenkin ilmausten joukosta löytyy sellaisia sanapareja, joita ei uskoisi kenenkään kirjoittavan vahingossa yhteen, kuten henkilönnimi James Bond. Yksittäisenä ilmauksena vaikkapa "kokoajan" yhteen kirjoitettuna on mainittu aineistoni ulkopuolella muun muassa Makkosen (2019: 40–41) nettikieliasenteita käsittelevässä gradussa ja Me Naiset -aikakauslehden uutisessa (Linkoheimo 2021),

jossa on listattu lukijoiden kertomana heitä eniten ärsyttäviä kirjoitusvirheitä. *Koko ajan* on nähtävästi siis usein haasteellinen kirjoitettava suomalaiselle.

(3) Aleksis Sappikivi [7. lokak. 2021]

Lisää paljastuu nyt melkein **kokoajan**...Poliitikot ovat soluttautuneet **yhteis-kuntamme** korkeimmille paikoille, Presidenttiä myöden.. Olen ehkä päässyt, »liian« syvälle

Aineistoni eri lähteiden välillä on hieman eroja normien rikkomisessa yhdyssanojen osalta. Toisin kuin Pete Kauppinen ja reps.kuvat, Aleksis Sappikivi kirjoittaa yhdyssanoja erikseen vain satunnaisesti. Sen sijaan hän kirjoittaa lisää yhdyssanoihin yhdysmerkin oikeinkirjoitusnormien vastaisesti silloin kun yhdysmerkkiä ei tarvita, kuten esimerkissä (3) näkyy. Toisinaan Aleksis Sappikivi kirjoittaa kaksi itsenäistä sanaa yhdyssanaksi yhdysmerkin avulla, kuten ilmauksessa ”syystä-että”. Joskus hän myös pilkkoo itsenäisiä sanoja yhdyssanoiksi, kuten ilmauksessa ”ensimmä-& ja viimeinen varoitus”. Tässä ilmauksessa on käytetty yhdysmerkkisääntöä, jossa yhdyssanojen yhteinen osa jätetään toistamatta korvaamalla se yhdysmerkillä (esim. aamu- ja iltavuoro) (Kielitoimiston oikeinkirjoitusopas 2017: 252.) Aleksis Sappikivi siis soveltaa sanojen *ensimmäinen* ja *viimeinen* loppuosan *-inen* omaksi sanakseen, josta tulee sanoille yhteinen perusosa. Aleksis Sappikiven yhdysmerkin runsas käyttö voisi olla myös intertekstuaalista viittaamista itse kirjailija Aleksis Kiveen, jonka elinaikana yhdysmerkkiä käytettiin suomen kielen yhdyssanoissa vielä yleisemmin, silloinkin kun sitä ei nykykieliopinormien mukaan pidä käyttää.

4.2 Väli- ja lopetusmerkit

Aineistoni tekstit ovat erittäin rikkaita erilaisten väli- ja lopetusmerkkien käytön suhteen. Pisteitä, pilkkuja, kysymys- ja huutomerkkejä löytyy usein jopa jonoksi asti, mikä yhtäältä lisää näiden tekstien vivahteikkuutta ja painokkuutta sekä erottaa niitä oikeinkirjoituksen normeista entisestään. Toisaalta voimakkaiden ja korostavien merkkien liikkakäyttö voi myös puuduttaa tekstin, jolloin niiden alkujaan luoma sävyisyys katoaa lukijan turtuessa niihin (McCulloch 2019: 125; Kielikello 2006a). Aineistolähteistäni reps.kuvat käyttää eniten väli- ja lopetusmerkkijonoja. Puhuttua kieltä jäljittelevissä puujalkavitseissään merkkien runsas käyttö kuvainnollistaneekin vitsin kerronnan kulkua: piste- ja pilkkujonot (ks. esimerkit (4) ja (15)) kasaavat jännitystä ja ilmentävät tauotusta vitsin alkupuolella, huutomerkkijonot taas osoittavat punch linen paikkaa vitsin lopussa ja näyttävät täten, missä kohtaa vitsi laukeaa. Makkosen (2019: 65) pro gradussa pistejonojen käytön on todettu yhdistyvän vanhoihin ihmisiin. Reps.kuvien huutomerkkijonot loppuvat monesti merkkiin ”1”, mikä on selitettävissä näennäisen näppäilyvirheen avulla, sillä huutomerkki ja numero 1 ovat tietokoneen näppäimistöissä saman painikkeen alla (McCulloch 2019: 125; ks. Pajukallio

2021: 30–31). Täten reps.kuvat myös ironisoi nettikirjoittajan huolimattomuutta meemeissään.

(4) reps.kuvat [11. syysk. 2019]
minä kävin semmoisen kivulijaan
operatssuunin läpi missä minulta
otettiin pojies pallit ja selkä
rankaselosti ukko.....

..mutta sen jälkeen tuli kyl
lä hyviä HÄÄ LAHJOJA !!1

ukko akka huumori pläjäykset**ynnä** muuta huumori jutut *REPS KUVAT*

(5) Aleksis Sappikivi [7. tammik. 2022]
Miksi Minun pitää viedä roskat vaikka baarit saa olla **auki??** Miksi meillä pitää tiskata vaikka baareissa saa ryypätä **Viinaa???** Minkätakia naapurini löhö-lomailee vaikka baarit saavat olla auki? Miksi Ugrainassa on sota vaikka baarit saa juottaa Pirun **eliksiiriä???** Miksi miksi Ää

Huuto- ja kysymysmerkkijonot tekstissä luovat helposti aggressiivista tunnelmaa. Etenkin huutomerkki, mutta myös kysymysmerkki paljon käytettynä antaa vaikutelman kirjoittajan huutamisesta. Aleksis Sappikiven esimerkissä (5) useat peräkkäiset miksi-sanalla alkavat kysymyslauseet useine kysymysmerkkeineen tekevät tekstistä hätääntyneen ja painostavan. Kun otetaan huomioon esimerkin monet muut oikeinkirjoituksen normien rikkomiset sekä sisällön humoristisuuden, tekstin ymmärretään olevan ironinen.

Edellä käsiteltyjen merkkien lisäksi aineistostani löytyy muun muassa kaksoispisteen, puolipisteen, tähtimerkin, yhtäsuuruusmerkin, hashtagin ja kaari-sulkujen normeista poikkeavaa käyttöä. Kaksoispisteen normeja rikkovaa käyttöä esiintyy etenkin Aleksis Sappikivellä. Esimerkissä (6) joko kaksoispisteen tai että-sanan käyttö yksinään tekisi tekstin kohdasta oikeinkirjoituksen normien mukaisen (a. *Mutta tiede sanoo, että istuminen on haitallista.* tai b. *Mutta tiede sanoo: istuminen on haitallista.*), mutta Aleksis Sappikivi käyttääkin tässä molempia yhdessä. Sama ilmiö toistuu myös hänen muissa julkaisuissaan. Aleksis Sappikivellä on lisäksi tapana käyttää kaksoispistettä erilaisissa lyhenteissä ja normien vastaisesti, kuten ilmauksissa "TV:lkkarista", "k:lo 18-19" sekä sijamuodossa taipuvissa sanoissa tarpeettomasti: "Joulupukkina serkkulikan kuopus:le" ja "Tukholm: ssa". Esimerkissä (6) Sappikivi käyttää myös yhtäsuuruusmerkkiä normeista poikkeavasti kuvaamaan abstraktia suhdetta kysymyksen "Mitä istuminen on?" ja vastauksen "haitallista" välillä. Matemaattisen kielen ulkopuolella yhtäsuuruusmerkkiä on totuttu lähinnä käytettävän osoittamaan synonyymisyyttä tai merkitystä (Kielikello 2006b), jotka eivät päde esimerkissä (6), sillä istumisen ja haitallisuuden yhtäläisyys ei ole absoluuttisesti totta.

(6) Aleksis Sappikivi [7. lokak. 2021] [twiitissä olleet emoji poistettu]
– – EloKapina istuu tiellä ja käskee kuunnella **tiedettä**..Mutta Tiede **sanoo:** että Istuminen **on=haitallista!** Toivotan parempaa **logiikkaa**..Vankilassa!! – –

(7) Pete Kauppinen 22. syysk. 2013
kauppisen maan siirto firma radio mainos (**iskelmä oikea asema**)

(8) reps.kuvat 16. elok. 2019
olen liian p**e aukinen
matkailemaan joten aijon
juoda tänään niin kauan että
etten muista missä minä edes olen !

vitsi kuvat # ja huumori kuvat *REPSKUVAT*

Kaarisuluilla ilmaistaan tavallisimmin lisähuomautusta, vaihtoehtoa tai täsmennystä (Kielitoimiston ohjepankki 2015). Aineistossani esiintyvä kaarisulkeiden käyttö ei itsessään ole niinkään normien vastaista, mutta esimerkin (7) tavoin kaarisulkuilmaukset muuttuvat huvittaviksi, kun tekstikontekstin muu normien rikkominen vaikuttaa kokonaisuuteen. Esimerkin (7) sulkeissa oleva teksti ”iskelmä oikea asema” on pelkkää nominatiivimuotoa, mikä tekee sanojen keskinäiset suhteet epäselviksi. Kun lingvistisestä näkökulmasta tarkennukseksi tarkoitettu sulkuilmaisuus onkin yhtäkkiä epäselvä ja takerteleva, se huvittaa.

Aineistossani alatyylisen sanojen sensurointiin toisinaan käytettävä tähtimerkki eli asteriski saa myös osansa normienvastaisesta kirjoittamisesta. Sekä reps.kuvilla että Aleksis Sappikivellä tähtimerkkien lukumäärä usein poikkeaa sensuroitujen merkkien määrästä, kuten esimerkissä (8) sanan *perse* kolme sensuroitua kirjainta on korvattu vain kahdella tähtimerkillä. Joskus tähtimerkkejä myös lisätään enemmän kuin sensuroidaan, kuten Aleksis Sappikiven ilmauksessa ”tekotaiteellista P*****aa”.

Esimerkissä (8) esiintyy myös aihetunnistetta eli hashtagia kuvaavan ristikkomerkin normien vastaista käyttöä, sillä ristikkomerkin ja niitä seuraavien sanojen välissä on välilyöntejä, mikä kumooa merkille tarkoituksellisen linkkausvaikutuksen. Lisäksi ristikkomerkki on eräessä kohdassa esimerkkiä (8) merkattu ennen ja-sanaa, joka ei tunnisteena ole ollenkaan merkityksellinen. Asenteet aihetunnisteen käyttöä kohtaan ovat toisinaan negatiivisia; niiden käytön voidaan ajatella olevan merkityksetöntä huomion hakemista, jos niitä käytetään liikaa tai merkityksettömien sanojen edellä. Lisäksi ristikkomerkkien väärinsijoittaminen ärsyttää, sillä se vaikeuttaa tekstin ymmärtämistä (Makkonen 2019: 9, 63–64, 66).

4.3 Isot ja pienet alkukirjaimet sekä suuraakkoset

Isojen ja pienten kirjainten käytön suhde vaihtelee aineistoni sisällä. Pete Kauppinen ja reps.kuvat tapaavat kirjoittaa kaikki sanat joko suur- tai pienaakkosilla vaihtelematta alkukirjaimen kokoa – oli sana sitten virkkeen alussa tai erisnimi. Aleksis Sappikivi taas kirjoittaa perinteisemmin alkukirjainsäntöjä mukailleen, mutta omalla tavallaan jälleen niitä rikkoen. Esimerkissä (9) nähdään reps.kuvien tyyli kirjoittaa kokonaiset sanat joko

suurilla tai pienillä aakkosilla. Tony Halmeen nimi kirjoitetaan pienellä ja yllä olevat lyriikkalainaukset Halmeen ”Viikinki”-laulusta isolla. Suuraakkosilla kirjoittamisen on koettu jo pitkään vastaavan puhutun kielen huutamista tai olevan voimakkaalla tunteella viestimistä (McCullogh 2019: 115–116). Reps.kuvilla suuraakkoset yhdistyvätkin monesti painotettavana koettuun asiaan, kuten vaikkapa mielipiteeseen tosimmäydestä tai Suomen itsenäisyyden merkityksestä.

(9) reps.kuvat [18. syysk. 2019]
TOSI MIES EI EPÄILE ,,,
SE SÄÄLIMÄTTÄ LYÄ
TOSI MIES EI SANOJA
TAIKKA SALAATTIJA
SYÄ ,,,,,,

toni viikingi halme
2010
100 % procent **finish** man

(10) reps.kuvat [21. elok. 2019]
mikä yhteinen on linsi laitteella ja
viacara pillerillä ?
kumpakin pitää ensin orotella **TUNTI**
JA KYTYI KESTÄÄ PELKILTÄÄN KAKSI
MINUUTTIA

REPS KUVAT sinun päivän vitsi parannus kuvat netissä

Toisinaan reps.kuvat kirjoittaa myös sellaisia meemejä suuraakkosilla, jotka eivät sisällä kärjekkäitä mielipiteitä. Täten reps.kuvien suuraakkosten käyttöä voi pitää joissain tapauksissa satunnaisena ja merkityksettömänä. Puujalkavitseissään reps.kuvat kirjoittaa usein punch linet suuraakkosilla esimerkkien (4), (10) ja (15) mukaisesti, jolloin suuraakkoset merkitsevät huutomerkkijonojen tapaisesti vitsin laukeamiskohtaa. Tämä keino yhdistää reps.kuvien kielenkäyttöä lisää puhutun kielen vitsi- tai kaskugeneren, jossa alustus ja loppuhuipennus ovat välttämättömiä ja toisistaan erotettavia osia.

Pete Kauppinen ei käytä paljoakaan suuraakkosia tai isoja alkukirjaimia tekstissään, kuten esimerkeistä (1), (7) ja (10) näkyy. Työkoneiden valmistajien nimet (kuten Valmet ja Daevoo), henkilöiden, radiokanavien ja maantieteellisten paikkojen erisnimet kirjoitetaan pienellä. Sen sijaan esimerkissä (10) esiintyvä kommandiitti-yhtiön lyhenne *ky* kirjoitetaankin isolla. Etenkin Pete Kauppisen näennäisen mainosvideon kontekstissa alkukirjainten normienvastainen käyttö antaa kuvitteellisesta firmasta yksinkertaisen ja osaamattoman vaikutelman, mikä tekee videosta meemikkään ja humoristisen.

(11) Pete Kauppinen [7. helmik. 2013]
tervetulloo
kauppisten maasiirto

firmaan KY

kiuruveelle

kompurantie 609
74700 kiuruvesi
suomi finland

Aleksis Sappikivi kirjoittaa lähtökohtaisesti suomen kielen syntaksin mukaista tekstiä, joka alkaa isolla alkukirjaimella ja päättyy lopetusmerkkiin. Hänen merkittävin oikeinkirjoituksen normien rikkomisensa liittyy yleisnimien kirjoittamiseen isolla alkukirjaimella, jota tapahtuu varsin useasti. Etenkin itseensä tai minään viitatessaan Sappikivi käyttää lähes poikkeuksetta isoa alkukirjainta esimerkin (12) mukaisesti. Suuraakkosiakin löytyy Aleksis Sappikiven aineistosta toisinaan. Ne elävöittävät ja painottavat tiettyjen tekstinkohtien vakavuutta sekä lisäävät hänen tekstiensä tulkintaa kanta-aottavina ja asenteellisesti latautuneina, kuten suomalaisen nettikommentoijan stereotyyppiin kuuluukin. Esimerkissä (13) nähtävästi vähäpätöinen sisältö yhdistettynä kirjoituksen kärjekkääseen esittämiseen viestii ironiasta.

(12) Aleksis Sappikivi [25. lokak. 2021]

Minä olin **Boomeri** jo vuosikaudet ennenkuin siitä tuli trendi. Pidätkö **Itseäni** tienraivaajana? En. pidän **Itseäni** sankarina

(13) Aleksis Sappikivi [11. elok. 2021]

Täteen asetetaan mökilleni, mökki-saunaani & hyyskäni **Porttikielto KAIKILLE** ketkä olleet **Ministerinä** Suomessa 1987 vuodesta eteen päin!! Puuvajaan saa tulla jos hakkaa halkoja, muuanne **EI** asiaa,

Ison alkukirjaimen yksi käyttötarkoitus on ”tyylillisenä tehokeinona” (Kotimaisten kielten keskus 2015), joten Aleksis Sappikiven laajalta kylvämät isot alkukirjaimet voitaisiin kokea myös oikeinkirjoituksen normien mukaisiksi, jos tyylejä kohtaan ei suhtauduta liian ehdottomasti. Toki isoja alkukirjaimia tyyllillisenä tehokeinona on mielekästä käyttää vain harvoin ja tarkasti valituissa tilanteissa (Kotimaisten kielten keskus 2015). Pitkälle tulkittuna Aleksis Sappikiven isoalkukirjaimiset henkilöyleisnimet, kuten ”Eukko”, ”Mummu” ja ”Isäni” voisivat myös viitata osoittamaan kunnioitusta ja teitittelyä (Kotimaisten kielten keskus 2015). Erityisen ironista olisi, jos Aleksis Sappikiven tulkitsisi täten siis teitittelevän myös itseään. Sinänsä tämä piirre sopisi hänen itsekeskeiseen luonteeseensa.

4.4 Sanatasolla näkyvät ilmiöt

Tässä alaluvussa käsitellään aineistossani esiintyviä murteita, tapoja kirjoittaa vierassanoja sekä muunlaista sanojen normienvastaista kirjoittamista tai niillä leikittelyä. Perinteisiä suomen murteita löytyy aineistostani lähinnä Pete Kauppisen ja reps.kuvien teksteistä, sillä Aleksis Sappikivi kirjoittaa sanaston osalta yleiskieli-

semmin. Pete Kauppinen identifioituu vahvasti savolaismurteisiin, mainitaanhan maansiirtofirmansakin kotipaikaksi Kiuruvesi useaan otteeseen, kuten esimerkissä (11). Savolaisten kieltä on kansan keskuudessa pidetty muun muassa leppoisana ja huvittavana (Mielikäinen & Palander 2002: 103), mikä lisännee savolaismurteita käyttävän Pete Kauppisen mainosvideoiden kokemista viihdyttävänä. Esimerkissä (14) esiintyy paljon savolaismurteiden piirteitä, kuten diftongin reduktiota (mainos → maenos) ja yleiskielen ts:n muuttumista ht:ksi (katselemassa → kahtelemassa).

(14) Pete Kauppinen [22. marras. 2013]

tehtiinpä tässä **maenos** lontoon **murteellakkiin** jotta nuo **ulukomaan ukotkii ymmärtäs vähä mitenkä** hommat **lutviutuu tiällä** päin,, ei **mittää** kynä niska ukkoja vaan aitoa SUOMI työ ukkoja !!! kyllä näin on,, **kää kahtelemassa mejjän feis puuk** sivusto ja tee paita kauppa !!!! =))) -pete

Reps.kuvien meemit sisältävät murreilmauksia useasta suomen murteesta. Länsimurteisia esimerkki-ilmauksia ovat vaikkapa "viisasten juama", "KAUHIA", "LYÄ – – SYÄ" (esimerkissä (9)), "orotella" (esimerkissä (10)), "LYHTY PYLVÄÄLÄ" ja "lakkiis". Aineistossanikin esiintyvä diftongien avartuminen on yleisintä lounais- ja hämäläismurteissa, joihin liittyvät asenteet ovat Mielikäisen ja Palanderin (2002: 103) artikkelin mukaan melkoisen myönteisiä: tamperelaisten kieltä pidetään muun muassa fiksuna ja rentona, turkulaisten sivistyneenä ja iloisena. Toisaalta turkulaisten kieltä voidaan pitää myös elitistisenä (Mielikäinen & Palander 2002: 103). Yleiskielen d:n muuttuminen r:ksi sanassa "orotella" liittyy lounaismurteiden lisäksi eteläpohjalaisiin murteisiin. Eteläpohjalaisten kieleen yhdistetyt mielikuvat taas sopisivat jo paremmin reps.kuvien sisällön kanssa: sitä pidetään miehekkäänä ja rehtinä, mutta myös karskina ja uhoavana (Mielikäinen & Palander 2002: 103).

Itämurteita löytyy reps.kuvilla vaikkapa ilmauksista "mäne kaljalle", "läksin kuulkas KOTIO", "näkköö" ja "MAON SYÖMIJÄ OMENOITA". Useita eri murteita käyttävälle reps.kuville ei liene siis keskeistä identifioitua johonkin tiettyyn murteeseen vaan murteiden käyttöön yleisesti. Muun muassa svaavokaali, jota reps.kuvatkin käyttää, kuuluu sekä itä- että länsimurteisiin. Myös esimerkistä (4) löytyvät sanat "kivulijaan" ja "poijes" sopinevat useaan murteeseen. Yleispuhekielestä poikkeavien vanhojen aluemurteiden käyttöä pidetään kohtuullisen usein maalaisena ja junttina (Mielikäinen & Palander 2021: 62, 135–136), mikä sopisi myös reps.kuvien sisällön luomiin mielikuviin. Jonkinasteista junttiusleimaa on luultavasti tavoiteltu myös Pete Kauppisen mainosvideoissa.

(15) reps.kuvat [11. marrask. 2019]

mitä **juise** leskinen sanoi
kun oli epsaniassa hieronna
ssa ja mies hieroia antoi
'' **habby endyngin** ''

sanoi että JUAN KOSKI ,,,,,
ÄND NAU I COME !

Vierassanojen osalta kaikki aineistolähteeni rikkovat oikeinkirjoituksen normeja. Vierasperäiset konsonantit sanoissa menevät usein sekaisin ja niitä vaihdetaan joko toisiin vierasperäisiin konsonantteihin (kuten $g \rightarrow c$, *viagra* \rightarrow *viacara*, ks. esimerkki (10)) taikka sitten kotoperäisiin vastaaviin suomen konsonantteihin (kuten $b \rightarrow p$, *book* \rightarrow *puuk*, ks. esimerkki (14)). Joskus vierasperäisen sanan kotoperäisiä kirjaimia vaihdetaan vierasperäisiksi (kuten $k \rightarrow g$, *Ukrainassa* \rightarrow *Ugrainassa*, ks. esimerkki (5)). Etenkin reps.kuvilla vierasperäisestä sanasta saatetaan lisäksi poistaa sananalkuisia konsonantteja, kuten sanoissa "LONTILLA" (= *blondilla*), "ranaatti" ja "residentti". Vierassanojen vokaalit kirjoitetaan toisinaan niin kuin ne äännetään, kuten esimerkin (15) "ÄND" (= *and*), esimerkin (14) "feis puuk" (= *face book*) ja esimerkin (4) "operatssuunin" (= *operaation/eng. operation:in*). Kansan keskuudessa vierassanojen kirjoitukseen liittyvät vaikeudet koskevat yleisesti juuri sopivien kirjainmerkkien valintaa, sillä monesti ei tiedetä, kuinka kotoutunut jokin vierasperäinen sana on suomen kieleen (Öörni 2014: 27).

Jotkin sanat aineistossani on kirjoitettu muuten vain joko näppäily- tai ymmärrysvirheestä johtuen tai kekseliäästi väärin, mikä tuo oman lisävaikutuksen oikeinkirjoituksen normien vastaisuuteen. Vaikkapa esimerkissä (15) reps.kuvat puhuu "epsaniasta", "mies hieroiasta" ja "mailmasta" ja esimerkissä (13) Aleksis Sappikivi käyttää sanoja "täteen (= *täten*)" ja "muuanne (= *muualle*)". Nähtävästi sanojen kirjaimia voidaan siis tuplata, vähentää tai vaihtaa kokonaan toisiin. Lisäksi sanan kirjainten paikkoja voidaan vaihdella. Joskus sanojen väärinkirjoitus voi olla loogista ja helposti ymmärrettävää puhekielen yhtäläisyyteen vertaamalla, kuten Aleksis Sappikiven käyttämässä sanassa "Kuullostaapas" (ks. esimerkki (16)) tai reps.kuvien sanassa "risteitys". Toisinaan taas sanat ovat selkeästi kekseliään ja luovan mielen tuotosta. Tätä piirrettä löytyy selvimmin Aleksis Sappikiveltä: "väisjäämättä", "kirjalallisuuden", "okkultismismiin" ja "http://27.pnä" ovat hänen käyttämiään sanoja.

4.5 Rakenteelliset epäselvyydet

Sanojen peukaloimisen lisäksi epäselvyyttä tuodaan joskus myös lause- ja rakennetasolle. Tällöin tekstin ymmärtäminen voi viedä jo aikaa lukijalta. Esimerkissä (8) reps.kuvat käyttää peräkkäin sanoja "että" ja "etten" – tosin ne ovat eri riveillä. Tämä voisi viestiä muun muassa puhuttuna kerrottavan vitsin ajatuskatkoa puhujalla. Esimerkissä (10) reps.kuvat aloittaa vitsinsä lauseella "**mikä yhteinen** on lintsi laitteella ja *viacara* pillerillä?", jossa alun kysymysfraasi on väärässä sijamuodossa (= *mitä yhteistä*). Esimerkissä (16) Sappikiven ironisoima vihainen nettikommentoija kirjoittaa mielipidettään niin intensiivisesti ja oikolukematta, että epälooginen sanajärjestys ja sanojen suuri määrä lauseen sisällä alkavat jo sekoittaa ymmärrystä. Esimerkissä (17)

taas lukuisat yhdyssanavirheet ja epäselvyydet erisnimissä (onko Hanuri-pojat yhtyeen nimi?) yhdistettynä predikaatittomaan lausekkeeseen tekee kokonaisuudesta hieman kankeaa luettavaa.

(16) Aleksis Sappikivi [7. syysk. 2021]

Aijaahas että koko Maailman dino-saurukset **olivat sattumalta samassa yhtä aikaa justiin siinä paikassa** mihin asteroidi iski?? Kuullostaapas todennäköiseltä herra Tiedeherra.. Oivoi! Romutinko kivan "konsensuksen"??

(17) Pete Kauppinen [16. toukok. 2015]

Kiuru veden hanuri poikien yhteis työssä tehty karaoke video

5. YHTEENVETO JA POHDINTA

5.1. Tekstilajin tyypilliset piirteet

Tutkielmani päätutkimuskysymyksen mukaisena tavoitteena oli määritellä ONRM-tekstilajin tyypillisiä piirteitä kolmen aineistolähteen perusteella. Analyysini mukaan ehkäpä tärkeimmässä avainasemassa on oikeinkirjoituksen normien rikkomisen liioittelevuus, siten että lukija varmasti ymmärtää kielivirheiden olevan tarkoituksellisia. Jos tekstissä esiintyy oikeinkirjoituksen normien rikkomista, mutta liian harvakseltaan, voidaan tekstin kielivirheet ymmärtää vain kirjoittajan huolimattomuudeksi. Jos teksti siis sisältää vaikkapa viisi yhdyssanaa, kannattaa ne kaikki suosiolla kirjoittaa normienvastaisesti erikseen tai turhia yhdysmerkkejä sijoittamalla. Normeja kannattaa myös rikkoa varsin luovasti, kuten pilkkomalla yksiosaisia sanoja erilleen ikään kuin väärinkirjoitetuiksi yhdyssanoiksi (esim. *alkoholisti*) tai yhdistämällä kaksi erillistä sanaa yhdyssanaksi (esim. *syystä-että*).

Pilkkujen ja lopetusmerkkien liioittelu sekä suuraakkosten käytön runsaus tekee tekstistä typografisesti levottomampaa ja antaa mielikuvan kirjoittajan tunteellisuudesta tai aggressiivisuudesta. Todellisesta nettiraivoamisen maailmassa näitä tehokeinoja lienee alkuaan käytetty juuri muista kontekstin (kuten keskustelupalstan) tekstimassasta erottautumiseen ja oman mielipiteen esille nostamiseen typografisin keinoin. Etenkin vihaisiksi koetuilla suuraakkosilla ja huutomerkkijonoilla kirjoittaja haluaa korostaa olevansa tosissaan. Toisaalta pilkut ja lopetusmerkit sekä suuraakkoset voivat toimia reps.kuvien kaltaisessa puujalkavitsimuotissa varsin oivallisesti jaksottamaan ja tauottamaan vitsin kerrontaa sekä osoittamaan sen laukeamista punch lineen ja yleisöltä odotettavaan nauru-remakkaan.

Harvinaisemmat välimerkit, kuten kaksoispisteet, sulut, aihetunnistetta kuvaavat ristikkomerkit ja sensurointia kuvaavat tähtimerkit elävöittävät ONRM-tekstiä normienvastaisesti käytettyinä. Kaksoispisteen voi laittaa esimerkiksi päälauseen ja että-sivulauseen väliin ja tähtimerkkejä käyttää eri lukumäärä, kuin mitä sensuroitava sana vaatii (esim. *tekotaiteellista P*****aa*). Isoista ja pienistä alkukirjaimista voi joko olla täysin välittämättä, eli kirjoittaa kaiken joko pien- tai suuraakkosilla, tai sitten isoja alkukirjaimia voi normienvastaisesti laittaa yleisnimiin (esim. *Boomeri*) ja pieniä alkukirjaimia erisnimiin (esim. *kiuruvesi*).

Sanatasolla näkyvä murteiden käyttö lisää tekstin poikkeavuutta yleiskielen oikeinkirjoituksen normeista ja tuo mahdollisesti maalaismaista tai kansan mielikuvissa jopa junttimaista sävyä tekstiin. Vierasperäisten sanojen vierasperäisten ja kotoperäisten konsonanttien sekoittaminen (esim. *Ugraina*) on myös yksi tehokeino lisää ONRM-tekstilajiin, ja vierasperäisiä sanoja voi myös kirjoittaa ”suomennettuna” niin kuin ne äännetään (esim. *feis puuk*). Viimeisenä ominaisuutenaan ONRM-tekstilaji

sisältää toisinaan jo ymmärrettävyyttä haittaavan pitkiä ja suomen kielen syntaksin normeja rikkovia lausekkeita ja rakenteita (esim. – – *aijon juoda tänään niin kauan että etten muista missä minä edes olen*).

ONRM-tekstilaji sisältää siis paljon erilaisia tunnuspiirteitä, joista kirjoittaja voi valita itselleen ja sisältökontekstilleen sopivimmat, ja täten ironian kohde hieman vaihtuu. Aleksis Sappikivellä yhdyssanat kirjoitetaan normien vastaisesti pääosin yhdysmerkkiä käyttämällä eikä erikseen kirjoittamalla, kun taas Pete Kauppisella ja reps.kuvilla käytetään erikseen kirjoittamista tehokeinona. Nämä luovat vivahde-eroa. Esimerkiksi Pajukallion pro gradun aineistossa taas yhdeksi vallitsevimmistä piirteistä nousee suuraakkosten lähes poikkeukseton käyttö (Pajukallio 2021: 66), mikä ilmentää aineiston ironialtaan ääriaggressiivista sävyä, jollaista taas minun aineistolähteissäni ei näy yhtä voimakkaasti.

5.2 Tekstilajin ironisuus ja jatkotutkimus

Tutkielmani jatkokysymyksessä pohdin ONMR-tekstilajia edustavien aineistojen ironisuutta. Useita erilaisia oikeinkirjoituksen normeja rikkomalla aineistossani tehdään mahdollisimman näkyväksi aineiston ironinen ote, sillä kenenkään kielenkäyttäjän ei odottaisi kirjoittavan aivan kaikkea tahattomasti väärin. Joidenkin ihmisten tai ryhmien on kuitenkin stereotyyppisesti ajateltu olevan heikompia oikeinkirjoittajia, jolloin juuri heidät on valittu aineistossani ironian kohteeksi. Aleksis Sappikivellä tämä ryhmä on eräänlaiset keskustelupalstojen tai perinteisemmin sanomalehtien tekstariupalstojen kommentoijat, jotka pitävät itseään sivistyneenä ja muihin verrattuna älyllisesti ylivertaisena ja joiden sisällössä korostuu mitättömiin pikkuasioihin takertuminen ja turhanpäiväisestä suuttuminen. Pete Kauppinen ja reps.kuvat taas ironisoivat stereotyyppisen ei-liikaa-turhia-kouluja-käyneen työmiehen tapaa käyttää kieltä, jossa korostuu yhdyssanavirheet, murteet sekä sisällöllisesti jämptiys ja toisaalta karskius.

Ajatukseni ONRM-tekstilajista erottelee tämän tekstilajin ironian laadun muiden meemitekstien mahdollisen ironian laadusta. Muiden meemitekstien tekstilajissa ei siis naureskella joidenkin ihmisten heikolle oikeinkirjoitustaidolle vaan jollekin muulle. Täten ironian laatu ja ONRM-tekstilaji ovat erottamattomassa yhteydessä toisiinsa, eli tämän tekstilajin avainmerkitys on olla ironinen juuri tietynlaatuisesti. Nyt perinteisellä sisällölläkään ei ole enää niin suurta merkitystä tekstilajin määrittäjänä, sillä oikeinkirjoituksen normien rikkominen lopulta ratkaisee tietyn tekstin kuulumisen tähän ironiseen tekstilajiin. Ilman ironiaa ONRM-tekstilajia ei ole olemassa.

Tutkimukseni luotettavuutta arvioidessa tulee muistaa tutkimuskontekstini, jossa olen lähtökohtaisesti pyrkinyt löytämään tukea hypoteesilleni ONRM-tekstilajin olemassaolosta ja luonteesta. Olen siis tutkielmani teon alusta lähtien tiennyt, mihin pyrin tutkimuksellani, ja tämä on myös varmasti vaikuttanut itse tutkimuksen

toteuttamiseen. Jostain toisesta tutkimuslähtökohdasta samaa aineistoa tai ilmiötä tutkimalla voitaisiin mahdollisesti päätyä eri tuloksiin. Myös se, mitkä oikeinkirjoituksen osa-alueet ja kielen piirteet ovat tutkimuksessa nousseet merkittävimmiksi, on minun valitsemiseeni ja havainnoimiseeni perustuvaa.

Aineistoni ulkopuolelle jää laaja kirjo muita ONRM-tekstilajiin sopivia tekstejä, joita tutkimalla voitaisiin päästä erilaisiin tuloksiin kuin omassa tutkimuksessani. Mahdollisia jatkotutkimukseen sopivia aineistolähteitä ONRM-tekstilajin ominaisuuksien laajentamiseksi olisivat muun muassa Instagramin sivusto *kauhusten_talo* tai YouTubessa vaikuttava videotaiteilija *SilliS*. Myös moneen sellaiseen nettimeemikääseen hahmoon, joka ei ole sitoutunut vain yhteen nettialustaan tai lähteeseen, liittyy oma puhetapansa. Hahmoista esimerkiksi johdannossa mainitsemani *doge* (Niemi 2015), *Apu Apustaja* ja *Spurdo* (ks. Närä 2019) ovat tällaisia. Näitä voi olla hieman vaikeampi etsiä ja jäljittää perusteellisesti kuin aineistoja, jotka selvästi perustuvat yhden tekijän tai tahon yhdellä alustalla julkaisemaan sisältöön.

Lisäksi oman aineistoni osalta tutkimusta voisi laajentaa diskurssintutkimuksen puolelle, missä keskityttäisiin vielä tarkemmin tekstisisältöön ja sen representaatioon. Multimodaaliset ja visuaaliset elementit voisi ottaa huomioon. Myös ihmisten käsityksiä tällaisista oikeinkirjoituksen normeja rikkovista meemitileistä voisi tutkia. Millä tasolla ihmiset esimerkiksi tunnistavat ja ymmärtävät meemitilien ironisuuden, ja pitävätkö he niitä ylipäättänsä viihdyttävänä? ONRM-tekstilajin suhde muihin tekstilajeihin olisi myös mahdollinen jatkotutkimuksen aihe. Kieliasenteiden puolesta kiinnostaisi muun muassa tutkia, miten ONRM-tekstilaji vertautuu tietoisessa mielessä käytettyyn ”huono suomi”-kielirekisteriin (ks. Lehtonen 2015). Näitä molempia yhdistää tarkoituksella normienvastainen kielenkäyttö.

LÄHTEET

- Kielikello 2006a: Huutomerkki !. – <https://www.kielikello.fi/-/huutomerkki> 9.2.2022.
- 2006b: Kertomerkki, jakomerkki ja yhtäsuuruusmerkki ×, ;, /, =. – <https://www.kielikello.fi/-/kertomerkki-jakomerkki-ja-yhtasuuruusmerkki> 9.2.2022.
- Kielitoimiston oikeinkirjoitusopas 2017. Kankaanpää Salli, Heikkilä, Elina, Korhonen, Riitta, Maamies, Sari & Piehl, Aino (toim.). Helsinki: Kotimaisten kielten keskus.
- Kielitoimiston ohjepankki 2015: Kaarisulkeet. – <http://www.kielitoimistonohjepankki.fi/ohje/44> 9.2.2022.
- Kielitoimiston sanakirja 2021a: Ironia. – <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/ironia?searchMode=all> 8.2.2022.
- 2021b: Iva. – <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/iva?searchMode=all> 8.2.2022.
- Kotimaisten kielten keskus 2015: Alkukirjain tyyli- ja kohteliaisuuskeinona. – <http://www.kielitoimistonohjepankki.fi/ohje/204> 19.2.2022.
- Lehtonen, Heini 2015: Tyylitellen : Nuorten kielelliset resurssit ja kielen sosiaalinen indeksisyys monietnisisessä Helsingissä. Helsingin yliopisto. – <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/155659> 19.2.2022.
- Linkoheimo, Eveliina 2021: Suomalaiset listaavat 45 kirjoitusvirhettä, jotka saavat verenpaineen nousemaan. – <https://www.is.fi/menaiset/vapaalla/art-2000007932430.html> 9.2.2022.
- Mielikäinen, Aila & Palander, Marjatta 2002: Suomalaisen murreasenteista. *Sananjalka* s. 86–109. Turku: Suomen kielen seura. – <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10224/3643/mielikainen86-109.pdf> 9.2.2022.
- Mielikäinen, Aila & Palander, Marjatta 2021: Miten murteista puhutaan. *Kansanlingvistiikka*. – <https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/24791/16182113721258176211.pdf?sequence=1> 9.2.2022.
- Makkonen, Sivi 2019: Facebookin ja Instagramin kieltä ja vuorovaikutusta koskevat käsitykset ja asenteet. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopiston kieli- ja viestintätieteiden laitos. – <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/66358/URN%3aNB%3afi%3ajyu-201911144862.pdf?sequence=1&isAllowed=y> 9.2.2022.
- McCulloch, Gretchen 2019: *Because Internet : Understanding the New Rules of Language*. New York: Riverhead books. – <https://web.p.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=0&sid=a2634dbc-f374-4684-84a2-5275fed9b198%40redis&bdata=JnNpdGU9ZWVhc3QtbGl2ZQ%3d%3d#AN=1617183&db=nlebk> 24.1.2022.
- Niemi, Laura 2015: *Dogen börheä hyöggäys*. – https://www.kotus.fi/nyt/kotusblogi/blogiarkisto/laura_niemi/dogen_borhea_hyoggays.18019.blog 1.12.2021.
- Närä, Sanna 2019: *Ylilauta, Aligersantti Spurdo ja kumppanit : inntimeemit ja sotilashuumori ryhmäytymisen välineenä verkossa*. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopiston Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos. – <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/66347> 11.2.2022.
- Pajukallio, Outi 2021: *GALUBIN sUuriM PULU EI PÄÄSE HALITUKSEEN : maahanmuuttovastaisten kielenkäytön parodiointi eräässä Facebook-ryhmässä*. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopiston suomalais-ugrilainen ja pohjoismainen osasto. – <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/328586> 9.2.2022.
- Paunonen, Reetta 2015: *Kiuruvetinen Kauppinen Pete heräsi henkiin sosiaalisessa mediassa* – <https://www.savonsanomat.fi/paikalliset/3096010> 1.12.2021
- Pekkola, Velipekka 2019: "Darude - Sandstormista" tuli internet-meemi, jota biisin tekijäkään ei ensin ymmärtänyt: "Ihmiset nauroivat mulle, kun en tajunnut vitsiä" – <https://yle.fi/uutiset/3-10759942> 1.12.2021.
- Rahtu, Toini 2006: *Sekä että : Ironia koherenssina ja inkoherenssina*. Helsinki: SKS.
- 2012: Tekstilaji avaimena ironiseen tulkintaan. – Vesa Heikkinen, Eero Voutilainen, Petri Lauerma, Ulla Tiililä & Mikko Lounela (toim.), *Genreanalyysi – tekstilajitutkimuksen käytäntöä* s. 233–264. Helsinki: Kotimaisten kielten keskus. – <https://kaino.kotus.fi/www/verkojulkaisut/julk29/Genreanalyysi.pdf> 1.12.2021.
- Shore, Susanna & Mäntynen, Anne 2006: Johdanto. – Anne Mäntynen, Susanna Shore & Anna Solin (toim.), *Genre – tekstilaji* s. 9–41. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2018: *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Helsinki: Tammi.

- Vainikka, Eliisa 2016: Avaimia nettimeemien tulkintaan – meemit transnationaalina mediaailmiönä. *Lähikuva – Audiovisuaalisen Kulttuurin Tieteellinen Julkaisu*, 29(3) s. 60–77.
<https://doi.org/10.23994/lk.59500> 8.2.2022.
- Virtanen, Mikko T. & Hiidenmaa, Pirjo 2020: Luku 20 Tekstintutkimus. – Milla Luodonpää-Manni, Markus Hamunen, Reetta Konstenius, Matti Miestamo, Urpo Nikanne & Kaius Sinnemäki (toim.), *Kielentutkimuksen menetelmiä*. Helsinki: SKS. –
<https://oa.finlit.fi/site/books/10.21435/skst.1457/read/?loc=Koottu-32.xhtml> 1.12.2021.
- Wiggins, Bradley E. & Bowers G. Bret 2014: Memes as genre: A structurational analysis of the memescape. – *New media & society* s. 1–21. California: SAGE Publications. –
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1461444814535194> 8.2.2022.
- Wessman, Kukka-Maaria 2017: ”Ne ei vaan tajuu.” Internetmeemit, kieli ja ryhmäidentiteetti. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 8(3). – https://jyu.finna.fi/Record/jyx.123456789_54339 1.12.2022.
- Yle Areena 2022: *Julia Thurén vihan valtatiellä: Anonyymit öyhöttäjät*. –
<https://www.youtube.com/watch?v=LkspR0CQbPg> 8.2.2022.
- Öörni, Eeva-Maria 2014: *Kielitohtori.fi:n oikeinkirjoitusta ja muoto-oppia koskevat kielenhuoltokysymykset*. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopiston kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden yksikkö. –
<https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/96282/GRADU-1415710254.pdf?sequence=1> 9.2.2022.

Aineistolähteet

- Aleksis Sappikivi –
https://twitter.com/sappikivi?ref_src=twsrc%5Egoogle%7Ctwcamp%5Eserp%7Ctwgr%5Eauthor
20.2.2022.
- Pete Kauppinen – <https://www.youtube.com/user/KauppinenMaanSiirto/videos> 20.2.2022.
- reps.kuvat – nettisivua ei löydetävissä, aineisto luettu elokuussa 2021.